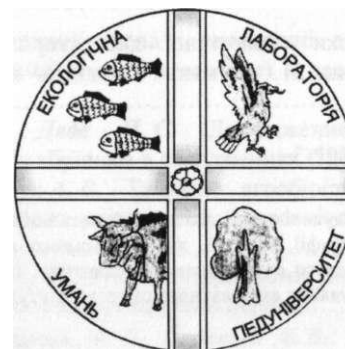

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

НАУКОВІ ЗАПИСКИ
ЕКОЛОГІЧНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ
УДПУ

Випуск 21

Умань
Видавець «Сочінський М. М.»
2018

УДК 57.574
Н34

Рекомендовано до друку
Вченою радою природничо-географічного факультету
(протокол № 3 від 23 жовтня 2018 р.)

Засновник та правовласник збірника - природничо-географічний
факультет Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини

Редакційна колегія:

Совгіра С. В. - доктор педагогічних наук, професор;
Браславська О. В. - доктор педагогічних наук, професор;
Миколайко В. П. - доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри
біології та методики її навчання;
Ткач Є. Д. - кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник;
Валюк В. Ф. - кандидат хімічних наук, доцент;
Чирчик О. І. - кандидат географічних наук, доцент;
Красноштан І. В. - кандидат біологічних наук, доцент;
Імиченко І. О. - кандидат біологічних наук, доцент;
Ігорченко І. М. - кандидат педагогічних наук, доцент

Іванченко К. - кандидат педагогічних наук
Іванченко І. М. - кандидат педагогічних наук, доцент; завідувач науково-
методичної роботи факультету імені Павла Тичини.

Іванченко І. М. - кандидат педагогічних наук, доцент; завідувач науково-
методичної роботи факультету імені Павла Тичини.

М/Н «Ш. ИМ ТИЧИНИ»

Збірник містить наукові статті, які висвітлюють широкий спектр проблем у
сфері екології, географії, біології, хімії, сільського господарства, охорони
навколишнього природного середовища та педагогіки. Висвітлюються заходи,
форми і методи формування екологічного світогляду студентської та учнівської
молоді.

УДК 57.574

ISBN 978-966-304-292-3

© Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини, 2018

ЗМІСТ

ЕКОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Гончаренко Г. Є. Вимоги до регіональних екомереж Південно-Бузького екокоридору.....	6
Душечкіна Н. Ю. Підвищення ролі природно-заповідних територій як важливої складової сталого розвитку держави.....	11
Совгіра С. В. Природні умови Південно-Бузького екокоридору.....	15
Ситник О. /., Пастушенко А. А. До питання використання водних ресурсів Гайсинського району Вінницької області.....	22

ЕКОЛОГО-ГЕОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Браславська О. В., Прилуцький П. В. Географічні чинники впливу на стан здоров'я населення.....	27
Берчак В. С. Дослідження водних антропогенних ландшафтів у працях українських та зарубіжних вчених.....	31
Герасименко О. В. Становлення української соціально-економічної географічної науки (у ХІХ- на початку ХХ століття).....	35
Лаврик О. Д., Сорокін С. В., Горецька Н. М. Початковий етап формування ландшафтно-технічних систем сучасної території Вінниці.....	39
Максютов А. О., Плакцій О. В. Особливості розвитку та проблеми туристичної галузі України.....	44
Рожі І. Г. Екотуризм як елемент рекреаційно-туристської сфери.....	48
Ситник О. /., Пастушенко А. А., Андрущенко В. О. Вплив кліматичних умов на екосистеми, населення та господарство.....	50

ЕКОЛОГО-БІОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Грабовська С. Л. Видовий склад і екологічні особливості хижих кліщів-фітосейд (<i>Parasitiformes, Phytoseiidae</i>) в рослинних асоціаціях урбоекосистем.....	57
Красноштан І. В., Деде Н. С. Дослідження продуктивності середньостиглих сортів абрикоса в насадженнях Одеської області.....	63
Мороз Л. М., Парашук А. В. Тварини агробіоценозу Уманського державного педагогічного університету занесені до Червоної книги України.....	67
Мороз Л. М., Сидоренко Н. О. Моніторинг домінуючих видів птахів у парках та скверах міста Умані в зимовий період.....	70
Мороз Л. М., Комінарець О. Є., Волощук В. В., Містряков Е. О. Моніторинг чисельності борсука європейського на території села Зозів Липовецького району Вінницької області.....	73
Сорокіна С. Л., Тополя В. П. Розвиток уявлень про антропогенез.....	76
Сорокіна С. Л., Сидоренко Н. О., Скрабук С. В., Савченко Н. М. Палеонтологічні докази еволюції.....	79

- України / Денисик Г. І. - Вінниця: Арбат, 1998. - 292 с.
2. Денисик Г. І. Антропогенні ландшафти річища та заплави Південного Бугу : монографія / Г. І. Денисик, О. Д. Лаврик. - Вінниця: ПП «ТД «Едельвейс і К», 2012. - 210 с. - (Серія «Антропогенні ландшафти Правобережної України»).
 3. Яцентюк Ю. В. Ландшафтно-технічні системи міст центрального лісостепу України (на прикладі міста Вінниці) : автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. геогр. наук : спец. 11.00.11 «Констр. географія і рац. використання прир. ресурсів» / Ю. В. Яцентюк. - К., 2004. - 19 с.

*Максютов А. О.,
Плаксії О. В.*

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА ПРОБЛЕМИ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

За останні роки туристична галузь в Україні почала дуже розвиватись і стала масовим соціально-економічним явищем. Її швидкому розвитку сприяє розширення політичних, економічних, наукових і культурних зв'язків між Україною та іншими державами. Основною проблемою розвитку туризму в Україні є неефективне та нерациональне використання природних ресурсів, а також відсутність чіткої стратегії розвитку індустрії туризму та її регулювання. Недостатньо розвинена інфраструктура, погана система транспортного обслуговування туристів та населення стають на заваді швидкому піднесенню та поширенню туристичного іміджу країни, тим самим відлякують потенційних туристів. Не менш важливим та болючим питанням залишається якість надання туристичних послуг. За цим показником Україна дуже відстає від інших держав із подібним рекреаційно-туристичним потенціалом. Внаслідок цього багато наших співвітчизників надають перевагу іноземним курортам, отримуючи фактично за ту саму ціну набагато вищий рівень обслуговування та комфорту, стаючи при цьому інвесторами в економіку іноземних держав.

В Україні постає проблема в необхідності активізувати потенціал розвитку туристичної галузі. Вирішення цієї проблеми

дасть змогу підвищити зростання соціально-економічних показників підприємств, регіону та країни загалом, які будуть залежати від того, наскільки успішно і рационально використовуватимуться рекреаційні ресурси. Тому дослідження особливостей та проблем туристичної галузі в Україні, мають важливе значення для подальшого розвитку цієї сфери.

Для того, щоб краще зрозуміти негативні процеси, які відбуваються в галузі туризму, треба детальніше проаналізувати ситуацію, що склалася на ринку туристичних послуг. Незважаючи на широку «географію» туристів, які приїжджають в Україну, їх переважну частину (78 %) становлять туристи з колишнього СРСР, і насамперед з Росії, Білорусії та Молдови. Щодо інших країн, то найбільше Україну відвідують туристи з Німеччини та Польщі [7]. При цьому частина іноземних туристів, які подорожували в туристичних групах, є доволі незначною, - лише 1,2 %. Більшість громадян, які, за існуючою класифікацією, розглядаються як іноземні туристи, фактично такими не є, а відвідують Україну зі службовими або приватними цілями (і зокрема, для ведення приватного бізнесу). Це водночас є яскравим свідченням недостатності розвитку в Україні організованого туризму.

Розвиток туристичної галузі України повинен ґрунтуватись на впровадженні інновацій у виробничо-господарський процес підприємств та організацій цієї сфери, що, своєю чергою, потребує інвестиційних вкладень. Інвестиції у туристичній сфері потрібно розглядати в окремих та загальних обсягах інвестування (враховуючи інвестиції у суміжні галузі). Під інноваціями в туризмі необхідно розуміти системні заходи, які мають якісну новизну та призводять до позитивних зрушень, що забезпечує стійке функціонування і розвиток галузі у регіоні. Так, ідея створення і реалізація туристичних проєктів, навіть якщо вони не приносять і-початку істотного прибутку, може дати поштовх розвитку туризму і тим самим активно сприяти створенню додаткових робочих місць і; і вростанню доходів населення.

Основними напрямками інноваційної діяльності в туризмі є використання нової техніки і технологій у наданні традиційних послуг, впровадження нових послуг з новими властивостями, зміни в організації виробництва і споживання традиційних туристичних послуг, залучення раніше не використаних туристичних ресурсів, виявлення і використання нових ринків збуту туристичних послуг і

товарів [8].

Інноваційні зміни в туризмі створюють внутрішню енергію ефективного зростання. Ці зміни порушують збалансованість, але створюють основи подальшого розвитку, перехід системи в нову якість. Тому саме професійне введення інновацій у життя і є розвитком тієї або іншої галузі. Сучасні фахівці з розвитку суспільства стверджують, що жодна з проблем, з якою стикається в наші дні бізнес, не є важливішою і складнішою, ніж проблема нововведень. Крім чинників зовнішнього середовища, що стримують інноваційні процеси у розвитку туристичної галузі, багато чого залежить від внутрішнього середовища.

Втілення цих завдань у реальність дасть змогу привабити як іноземних, так і національних туристів. Потрібно реконструювати і розширити мережі туристичних об'єктів і послуг. Допомогу повинні отримати й суб'єкти малого і середнього бізнесу. Приватний сектор становить незначну конкуренцію у готельній сфері підприємництва. За допомогою дрібних підприємців туристи можуть справді відчувати колорит культури України, бути віддаленішими від навколишнього світу і водночас почувати себе у безпеці.

Підняття рівня якості вітчизняних туристичних послуг до європейських стандартів, удосконалення туристичної інфраструктури та транспортних шляхів сполучення значно прискорило б розвиток вітчизняного туризму та привабило б більше туристів як з України, так із близького зарубіжжя. Такі дії привели б до збільшення інвестиційної привабливості вітчизняного сектору туризму. Відрегулювання та вдосконалення нормативно-правової бази у сфері туризму полегшило б виконання поставлених цілей. Одним із важливих чинників привабливості інвестицій в інноваційну діяльність туристичної галузі є розроблення чіткої стратегії конкурентоспроможності України та підприємств. Крім того, усі компоненти та складові туристичної діяльності повинні піддаватися впливу науково-технічного прогресу. Тільки така взаємодія усіх елементів туристичної індустрії може привести до появи істотного синергетичного ефекту, вираженого в якості зростання сфери туризму. У підсумку виграє той, хто раніше за всіх додасть своєму туристичному продуктові нові споживчі якості і властивості і зуміє зацікавити споживача цими новаціями.

Перспективи подальших досліджень. У процесі подальших

досліджень, на основі результатів проведених досліджень, які дали змогу виявити особливості та проблеми розвитку сфери туризму, повинен бути розроблений організаційно-економічний механізм розвитку туристичної галузі. Цей механізм уможливив би ефективно керувати туристичною галуззю, тим самим забезпечив би рентабельність та конкурентоспроможність вітчизняної економіки загалом.

Література:

1. Кожухівська Р.Б. Туризм в Україні: стан, фактори та перспектива розвитку / Р.Б. Кожухівська // Вісник Донецького національного університету, сер. Економіка і право. - 2010. - Вип.1.-С.84-86.
2. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/kalchenko2.htm.
3. Соловійов Д.І. Аналіз тенденцій розвитку туристичної сфери України та науково-методичні напрями вдосконалення її державного регулювання / Д.І. Соловійов // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. - 2010 - №1(9)-С.70-73.
4. Бак Г.В. Впровадження інновацій у сфері туризму / Г. Бак // Наукові записки. - 2010 - №2.
5. Костюк О.М. Туризм і його розвиток в Україні. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://tourism-book.com/books/book-34/>.
6. Балабанов І.Т. Курс інноваційного менеджменту: підручник. - К., 2000. - 301 с.
7. Державна служба статистики України. Офіційний веб-сайт. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
8. Офіційний веб-сайт Всесвітньої туристичної організації ЮНВТО. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://mkt.unwto.org/sites/all/files/docpdf/unwtohighlights12enlr_1.pdf.